

PROTOKOLL §6**6/2025**

Fört vid styrelsesammanträde med **Stockholm Vatten och Avfall AB** den 18 september 2025.

Plats: Bryggerivägen 10, Bromma

Närvarande:

Ordförande
Vice ordförande

Gabrielle Gjerswold
Anna Cederschiöld Stuart

Övriga ledamöter
eller som ledamot tjänstgörande
suppleant

Gunnar Söderholm
Eli Rätväg
Deniz Butros ersattes av Johan M Sanne
Rose-Marie Rooth
Bertil Timan
Sara Svanström
Marcus Wangel
Henrik Juhlin

Suppleanter

Johan Heinonen
Nadja Sandberg
Johan M Sanne
Anders Trojenborg
Sophie Perulf
Michael Sigge
Inga Osbjer

Arbetstagarrepresentanter

Mikael Greek, Kommunal
Maria Kosch, SACO
Malena Karlsson, Vision

Övriga: VD Christian Rockberger, borgarrådssekreterare Gabriel Dorian Werner, Niklas Björkgren, Lisbeth Gatenborg, Sigrid de Geyter, Stefan Rosengren, Malin Werner, Maria Ålander Petrén, Sara von Ehrenheim och Susanne Österlund

Anmält förhinder: Deniz Butros, Thomas Ehrnström, Elisabeth Hellström och Love Bergström

§ 6. Stockholms Framtida Vattenförsörjning, SFV – Reviderad programbeställning

Förelåg tre förslag till beslut, bolagets förslag till beslut, Anna Cederschiöld Stuart m.fl., Sara Svanström och Marcus Wagners förslag till beslut samt Gabrielle Gjerswold, Gunnar Söderholm m.fl, Rose-Marie Rooth m.fl. och Henrik Juhllins förslag till beslut.

Styrelsen beslutade i enlighet med Gabrielle Gjerswold, Gunnar Söderholm m.fl, Rose-Marie Rooth m.fl. samt Henrik Juhllins förslag till beslut att:

bifalla VDs förslag till beslut.

uppdra åt VD att återkomma med förslag till hur en samlad redovisning av investeringsprojekten som ingår och kommer att ingå i SFV kan utformas.

därutöver anföra följande

Styrelsen har sedan 2024 beslutat om en rad åtgärder för att stärka rapporteringen och redovisningen av SVOA:s investeringar. De åtgärder som bolagen har vidtagit har gett såväl styrelsen som koncernstyrelsen och kommunfullmäktige mycket bättre underlag för att kunna följa utvecklingen i investeringsprojekten. Det gäller särskilt Stockholms Framtida Avloppslösning SFA.

SFV kommer att bestå av en rad olika projekt som kommer att pågå under de närmaste decennierna. Alla projekten är vid programbeställningen ännu inte är beslutade och i många fall har planering och projektering inte ens påbörjats. Det är emellertid viktigt att rapporteringen av projekten inom SFV får en samlad redovisning vid sidan av den sedvanliga rapporteringen och redovisningen av varje enskilt investeringsprojekt. Det måste allt efter det att arbetet fortskrider vara möjligt att bedöma det samlade resultatet av den programbeställning som styrelsen nu hemställer att kommunfullmäktiges ska godkänna.

Styrelsen ser också ett särskilt värde i att bolaget utnyttjar de erfarenheter och kunskaper som utomstående forskare och experter kan bidra med. Det bör vara en rutin att i så stora projekt också ta in utomståendes synpunkter. En transparent och samlad redovisning kommer att skapa förutsättningar för ökad insyn och ett starkare förtroende för processen, både inom och utanför organisationen. Involveringen av utomstående experter och forskare syftar till att stärka kvaliteten i beslutsunderlaget och säkerställa att projekten vilar på robusta vetenskapliga och tekniska grunder. Genom att utveckla rapporteringen och ta tillvara den samlade kompetensen kan SFV bidra till ett hållbart och resiliellt vattenförsörjningssystem för Stockholmsregionen under de kommande decennierna, samtidigt som framtida utmaningar hanteras på ett proaktivt och innovativt sätt.

Reservation angavs av Anna Cederschiöld Stuart m.fl, Sara Svanström och Marcus Wangel enligt följande.

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förslag till beslut
2. Att bolaget tillsätter en extern, oberoende granskare med uppdrag att löpande följa upp projektets genomförande, identifiera risker och föreslå åtgärder för att förhindra framtida kostnadsökningar

3. Att därutöver anföras

Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV) kommer under lång tid vara ett av Stockholms viktigaste projekt. Under styrelsemötet den 29 augusti lyfte vi ett flertal frågor som vi hade önskat klarats ut inför dagens programbeställning. Tyvärr får vi konstatera att så inte är fallet. Det reviderade programmet för Stockholms Framtida Vattenförsörjning (SFV) innebär investeringar på omkring 20 mdkr. Trots projektets enorma storlek, att det binder upp stora resurser under lång tid samt minskar flexibiliteten för andra viktiga investeringar är det fortfarande otydligt vilka prognoser programmet vilar på samt hur pass tillförlitliga dessa är. Vattenprognoser har successivt skrivits ned och befolkningsutvecklingen grundar sig på allt för kortsiktiga trender för att kunna vara långsiktigt träffsäkra.

Underlaget präglas även av eftersatt underhåll av vattenverk, ledningsnät och reservoarer. Delar av programmet är således reaktiva åtgärder för att hantera akuta brister snarare än framåtsyftande investeringar. Det är också oklart vilka ansvar Stockholm och bolaget har gentemot grannkommuner. Det skapar särskilt många frågor i ljuset av nya beredskapskrav.

Vidare beskrivs problemen med stigande råvattentemperaturer, bakterietillväxt och högre halter organiskt material, men det är oklart hur de föreslagna investeringarna ska möta dessa utmaningar.

Med hanteringen av Stockholms framtida avloppsrening färskt i minnet finns det dock goda skäl att påpeka att detta projekt behöver skötas bättre. Inte minst vad gäller kostnadskontroll och kontinuerlig information till styrelsen. Som styrelse är vi personligt ansvariga för bolagets arbete – därför behövs bättre insyn i bolagets arbete. Det innebär att nyheter eller problem inte plötsligt kan skickas på mejl och att projekt- och kostnadsutvecklingen löpande behöver redovisas separat från andra projekt för styrelsen. För ett projekt som ska pågå under flera decennier bör underlaget innehålla information om kostnaderna inklusive beräkningar för inflation, vilket kommer fördyra projektet avsevärt. Vikten av kostnadskontroll i projekt av den här storleken kan inte understrykas nog och det finns ett stort behov av extern granskning. Bolaget behöver också planera för ett antal avstämningar och kontrollstationer i projekten.

Vi vill också att projektet kontinuerligt granskas externt. Det handlar allt för stora pengar som taxekollektivet och Stockholms skattebetalare i slutändan tar notan för. Därför är det viktigt att bolagets ekonomi och skattebetalarnas pengar hanteras effektivt. Inte minst givet projektets storlek måste stockholmarna kunna känna sig trygga med att bolaget och vi som styrelse gjorde allt i vår makt för att säkra god vattenförsörjning under många fler decennier samtidigt som vi tog största möjliga hänsyn till deras taxe- och skattepengar.

Vid protokollet

Susanne Österlund